

ΠΕΡΙ ΑΠΟΛΙΘΩΜΑΤΩΝ

Τὰ Ἀπολιθώματα εἶναι σώματα λίθινα, ἔχοντα σχῆμα ὀργανικῶν σωμάτων. Οἱ Φυσιολόγοι ἐνόμιζον ταῦτα κατ' ἀρχὰς ὡς παίγνια τῆς φύσεως· ἔπειτα ὁμως ἐνόησαν, ὅτι εἶναι τῶ ὄντι λείψανα ζώων καὶ φυτῶν τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Αὐτὰ δὲν μετεβλήθησαν πραγματικῶς εἰς λίθον· ἀλλ' εἶναι τὸ σχῆμα τῶν σωμάτων, τὰ ὅποια ἐνεκλείσθησαν ἐν τῇ γενέσει τοῦ λίθου. Διότι ἀφ' οὗ τὰ ἀπαλιώτερα μέρη τοῦ ὀργανικοῦ σώματος διεκλύθησαν εἰς γῆν, καὶ ἀπεχωρίσθησαν ἀπ' αὐτοῦ· τότε κατέλαβον τὸν τόπον αὐτῶν ὄρυκτά, τὰ ὅποια κατεσκληρύνθησαν μετὰ καιρόν· ὥστε τὸ ὀργανικὸν σῶμα ὑπῆρξεν ὁ τύπος αὐτῶν. Διὰ τοῦτο σπανιώτατα εὐρίσκεται λείψανον σώματος ὀργανικοῦ ἐντὸς τῶν ἀπολιθωμάτων. Ἐὰν ἐντι τοιοῦτον ἔχη μόνον τὴν ἐντύπωσιν, τὴν ὁποίαν ἐσχημάτισεν ἢ ἐξωτερικὴ ἐπιφάνεια τοῦ ὀργανικοῦ σώματος, ἐν τῇ περὶ αὐτὴν ἀπολιθωθεῖσῃ ὕλῃ· τότε ὀνομάζεται **Τυπόλιθος**. Τινὰ τούτων εὐρίσκονται ἀποτιτανωμένα, καὶ ἐπομένως ὑπόσαθρα καὶ ἐλαφρὰ, ἐντὸς τῆς ἐπικλύστου γῆς, καὶ τῶν ἐν τοῖς ὄρεσι σχισμᾶδων· τινὰ δὲ πραγματικῶς ἀπολελιθωμένα, εἰς ἀναρίθμητον πλῆθος καὶ τρόπους, ἐντὸς τῶν στερεῶν λιθίνων στρωμάτων τῶν δευτερογενῶν ὀρέων. Τὰ ἀπολελιθωμένα ὑπάρχουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κογχύλαι, καὶ θαλάσσιοι σκώληκες, τῶν ὁποίων τὰ πρωτότυπα δὲν εὐρίσκονται τώρα εἰς τὸν κόσμον· ὅθεν νομίζονται λείψανα τοῦ ἀρχαίου, μετὰ τὴν παντελῆ φθορὰν τοῦ ὁποίου ἤρχισεν ἢ γένεσις τοῦ παρόντος. Ἄλλων τινῶν ἀπολιθωμάτων τὰ πρωτότυπα σώζονται ἤδη εἰς τὸν κόσμον· ὁμως ὑπάρχουσιν ἀπολελιθωμένα εἰς τόπους ἀπωτάτους, ὅπου τώρα ἡ φύσις αὐτῶν δὲν συγχωρεῖ νὰ ζῶσι. Μεταξὺ τούτων γίνεται σημειώσεως ἀξίον, ὅτι προϊόντα τῆς διακεκαυμένης ζώνης εὐρίσκονται παμπληθῶς ἀπολελιθωμένα, κατὰ τοὺς ἀρκτικαοὺς τόπους· ὄχι ὁμως καὶ προϊόντα ἀρκτικὰ κατὰ τοὺς μεσημβρινοὺς τόπους. Πρὸς τούτοις εὐρίσκονται κατὰ τὸν αὐτὸν τόπον ἀπολιθώματα, καὶ τὰ πρωτότυπα αὐτῶν. Τὸ ὕψος, καθ' ὃ ὑπάρχουσι τὰ ἀπολιθώματα, εἶναι πολὺ ἀνόμοιον· διότι εὐρίσκονται βαθύτερον τῆς θαλασσίου ἐπιφανείας 2000 πόδας, καὶ ὑψηλότερον αὐτῆς ὡς 13000 πόδας· εἶναι ὁμως βέβαιον, ὅτι ταῦτα δὲν ὑπάρχουσι τὰ ἔσχατα σημεῖα τῆς θέσεως αὐτῶν. Τὰ κοινότερα ἀπολιθώματα εἶναι τῶν κογχυλῶν, τὰ ὅποια εὐρίσκονται διεσπαρμένα ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν σαμπληθῶς, ἐπίσης καὶ ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ὄρη, καὶ ἐντὸς τῶν σπλάγγων τῆς γῆς, καὶ πολλάκις ἀπαντῶνται σωροὶ αὐτῶν, καὶ στρώματα ὀλόκληρα, σύνδετα ἐξ ἐνὸς μόνου εἶδους. Αὐτὰ ὑπάρχουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ζῶα ἀρχαίου καὶ ἀγνώστου κόσμου, ἢ βαδυτάτης τινὸς θαλάσσης. Τὰ ἀξιοσημειώτα μεταξὺ αὐτῶν εἶναι οἱ **Αμμωνίται** διὰ τὸ μέγα πλῆθος αὐτῶν, καὶ τὰς ἀναριθμήτους διαφορὰς τοῦ μεγέθους καὶ τοῦ σχήματος· οἱ **Αστέρια**, ἢ **Κρινολίθοι**, οἱ **Μεδούσοι**, **Φοίνικες**, διὰ τὴν ἀξιοθαύμαστον

αὐτῶν κατασκευὴν, καὶ τὰ Οστρακόδερμα τοῦ Νῶε, διὰ τὸ παράδο-
 ξον αὐτῶν μέγεθος. Αἱ πλείσται κογχύλαι εὐρίσκονται ἐντὸς τῶν
 στρωμάτων τῆς τιτάνου· αἱ δὲ ὀλιγώτεραι ἐντὸς τοῦ ἀμμολίθου.
 Πρὸς τούτοις ἐκθάπτονται πολλάκις ἀπολελιθωμένα κόκκαλα καὶ ὀ-
 δόντια, καὶ ὀλόκληρα σκελετὰ μεγάλων μεσημβρινῶν ζώων, εἰς τό-
 πους τοιούτους, ὅπου τῶρα εἶναι ἀδύνατον νὰ ζήσωσιν οἶον ἐλεφάν-
 των, ῥινοκέρων, φαλαινῶν κατὰ τὴν Γερμανίαν, καὶ πλῆθος πολὺ πα-
 ρὰ τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν τῆς Σιβηρίας. Προσέτι εὐρίσκονται
 κόκκαλα τοιαῦτα, κατὰ τὴν Γερμανίαν καὶ Οὐγγαρίαν, ζώου τινὸς
 ὁμοίου μὲ ἄρκτον, ὅμως πολὺ μεγαλητέρου. Ὡσαύτως ἐκσκάπτονται
 καὶ ἐπὶ τὴν Ἀρκτικὴν Ἀμερικὴν, παρὰ τὸν ποταμὸν Οἶον, κόκκαλα
 ἀπολελιθωμένα ζώου τινὸς πολὺ μεγαλητέρου παρὰ τὸν ἐλέφанта, τὸ
 ὅποιον ὡς ἐκ τῶν ὀδόντων εἰκάζεται σαρκοφάγον· εἰς τοῦτο τὸ ζῶον
 ἀποδίδονται καὶ τὰ τῆς Σιβηρίας Μαμμούτια κόκκαλα, καὶ οἱ ἀπο-
 μεταλλωθέντες μεγάλοι τραπεζῖται ὀδόντες, ἐξ ὧν κατασκευάζεται ὁ
 Γαλλικὸς ὄνυξ. Ἐκ τοῦ ἐναντίου οἱ Ἀσιανοὶ ὄνυχες ὑπολαμβάνονται
 ὡς ὀδόντες ἰχθύος, οἱ ὅποιοι μετεβλήθησαν εἰς λίθον τόσο σκληρὸν
 ὥστε κρουόμενοι μὲ τὸν χάλιβα σπινθοβολοῦσιν. Ἀξιόλογοι τυπόλι-
 θοὶ ὑπάρχουσι κατ' ἐξοχὴν, οἱ εὐρισκόμενοι ἐπὶ τὴν Γερμανίαν, Ἀγ-
 γλίαν, καὶ Γαλλίαν, ἐκ φυτῶν τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν καὶ τῆς Ἀμε-
 ρικῆς· τὰ πλείστα ὅμως τούτων εἶναι ἀμφίβοла καὶ δυσδιάκριτα.
 Εἶναι σημειώσεως ἀξίον, ὅτι μεταξὺ τῶν ἀπολελιθωμένων κοκκάλων
 δὲν εὐρέθη ποτὲ ἀνθρώπινον κόκκαλον· ὅθεν συμπεραίνεται ὁ ἀνθρω-
 πος ὡς πλάσμα νεώτερον.

Γεωγρ. Α. Γασπάρ.

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΡΑΚΑΝ.

Μαρία Ζάρη Γουρνάη, Θετὴ κόρη τοῦ Μονταίγνου,
 ὑπῆρξε μία τῶν ἐπισημοτέρων γυναικῶν τοῦ αἰῶνός της.
 Οὔσα ὅλως διόλου ἐκδοτος εἰς τὴν σπουδὴν, δὲν ἠθέλη-
 σε νὰ ἔμβη εἰς τὸν κόσμον. Εἰς δὲ τὸ γῆράς της, ἐπε-
 θύμησε νὰ ἴδῃ τὸν τότε περίφημον ποιητὴν 'Ρακάν, ὅς-
 τις καὶ προσδιώρισε τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν καθ' ἣν ἔ-
 μελλε νὰ τὴν ἐπισκεφθῇ. Δύο φίλοι ὅμως τοῦ 'Ρακάν,
 μαθόντες τὸ πρᾶγμα, ἐφαντάσθησαν νὰ κάμωσι τὴν
 ἀκόλουθον ἀστειότητα τὴν ὁποίαν καὶ ἐπέτυχον ἀξιόλο-
 γα. Εἰς ἐξ αὐτῶν ἔρχεται μίαν ὥραν πρὸ τῆς διωρισμέ-
 νης εἰς τὴν Κυρίαν ταύτην, λέγων ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ 'Ρα-
 κάν. Ἡ Γουρνάη εὐχαριστηθεῖσα διὰ τὴν ὁποίαν ὁ ψευ-
 δώνυμος οὗτος 'Ρακάν τῆς ἐδείκνυε προθυμίαν, τὸν ὑπε-